

**GIPUZKOAKO
LURRALDE HISTORIKOAN
BIDAIARIEN ERREPIDE BIDEZKO
GARRAIO-ZERBITZU PUBLIKO
ERREGULARRAK ARAUTZEN DITUEN
ERREGELAMENDU KOMUNAREN
LABURPENA**

OHARRA

Gidariak azken hitza izango du ibilgailuan sortzen en edozein arazoren aurrean. Edozein eztabaidan bere irizpidea nagusituko da. (Haur batek bost urte dituen ala ez, mugikortasun urriko pertsonaren laguntzaileak doan bidaiatu behar duen ala ez, lekua dagoen ala ez, bizikletak...).

1. Erabiltzaileak kexa edo erreklamazio bat jarri edo edozein kontsulta egin nahi badu, Garraio Agintaritzaren Arreta zerbitzura jo beharko du.
2. Eztabaidaren ondorioz erabiltzaileak bidaia ordaindu behar badu -dirutan edo MUGI/LURRALDEBUS txartelak erabiliz- Garraio Agintaritzako Arreta zerbitzura jo beharko du ordaindutakoa berreskuratzeko, baldin eta doan bidaiatzeko baldintzak betetzen dituela egiaztatzen badu.

Arreta Zerbitzua

Telefonoa: **943 000 117**
e-mail: ***info@mugi.eus***

ZUZENBIDEA:

Easo kalea 74-1.go solairua, Donostia-San Sebastián 20006

I. TITULUA

IRISGARRITASUN UNIBERTSALA

6. artikulua. **Irisgarritasuna sustatzen duten elementuak**

1. Ibilgailuak irisgarritasun-sistemez hornituta egongo dira. Aipatutako sistemek **erabilgarri** eta **aktibagarri** egongo dira beti, horretarako ezarritako gailuen bitartez, adibidez urrutiko kontrolen bitartez.

8. artikulua. **Mugikortasun murriztua duten bidaiarien definizioa. MUP**

Jarraian adierazitako pertsonak hartuko dira mugikortasun murriztua duten bidaiaritzat –besteak beste ibilgailuen barruan erreserbatutako plazak eta espazioak erabiltzeko xedez–:

- Aulki gurpildunetan lekualdatzen diren pertsonak.
- Zentzumen-zailtasunak (ikusmena, entzumen, mintzamina) eta adimen-zailtasunak dituzten edo garraio-zerbitzu arrunta erabiltzeko zailtasun handiak dituzten pertsonak.
- Alderdi antropometrikoak direla kausa, (gizenak, altuera oso handikoak) maniobratzeko zailtasunak dituzten pertsonak, eta, hala, espazio guztietara iristeko edo eserlekuak erabiltzeko gaitasun mugatua dutenak.
- Bihotzeko gaixotasunak edo arnasa-eritasunak nahiz mugitzeko zailtasuna sortzen dieten bestelako gaixotasunak dituzten pertsonak.
- Adin handikoak direlako lekualdatzeko arazoak dituzten edo autonomiaz lekualdatu ezin diren pertsonak.
- Haurdun dauden emakumeak edo bost urtetik beheragoko haurrekin doazen pertsonak.
- Gorputz-adar immobilizatu edo igeltsatuta dauzkaten edo makuluak erabiltzen dituzten pertsonak.
- Mugikortasun funtzionalik ez duten eta lekualdatzeko arazoak dituzten pertsonak.
- Oro har, inguruabar pertsonalak direla kausa beren burua edo hirugarrenak arriskuan jarri gabe zutik bidaiatu ezin duten pertsonak.

9. artikulua. **Mugikortasun murriztua duten bidaiariak MUP: sartu-irtetea**

Mugikortasun murriztua duten bidaiariak sartu eta irteteko orduan, segurtasun osoa bermatu beharko da.

1. Mugikortasun murriztua duten bidaiariak ibilgailuan sartzeko mailara igo ezin direnean, horren berri emango diote ahoz gidatzen duen langileari, eta gidariak egokiak diren baliabideak erabiliko ditu bidaiari horiek autobusean sartzeko. Halaber, hitz egiteko mugatuta dauden bidaiariek keinu bidez adieraziko diote gidatzen duen langileari.
2. Ibilgailuan sartu eta bertatik jaitsi ahal izango dira erabiltzen erosoan zaien eta esfortzu fisikorik txikiena egitera behartzen dituen atea erabilia.
3. Mugikortasun murriztua duten bidaiarien aulki gurpildunak sartu eta irteteko, horretarako gaituta dagoen atea erabiliko da, inklinatzeko sistemari eta sartzeko arrapalari edo plataforma jasotzaileari eragin eta gero, eta ibilgailuaren martxaren noranzkoa kontuan hartuta, aurre-rantz edo atzerantz begira kokatuko dira, kasuaren arabera, eta balazta jarrita.

Gehienez ere (aldiberean) onartzen diren aulki gurpildunak

- Autobusetan: 2
- Mikrobusetan: 1

Lehentasuna

Aulki gurpildunetan lekualdatzen diren pertsonen lehentasuna izango dute ibilgailuan sartzeko orduan, haur-kotxe eta -aulkien edo bizikleten aurretik, betiere horiek jadanik ibilgailuaren barruan ez badaude.

Elementu lagungarriak

Elementu lagungarriak edo eustekoak, hala nola taka-takak, behar bezala lotuta egongo dira bidaiatu bitartean. Elementu lagungarriak eramaten dituen pertsona izango da objektuek pertsonen edo ondasunen sor diezazkietan kalteen erantzule, betiere egindako kalteen garraio-enpresa eragileak erantzukizunik ez duela frogatzen bada.

10. artikulua. **Ibilgailuan erreserbatuta dauden eserlekuak eta espazioak**

1. Bidaiariek, lehentasunik gabe, askatasunez erabili ahal izango dituzte ibilgailuko eserlekuak, **mugikortasun murriztua duten pertsonentzat berariaz erreserbatutakoak salbu**. Erabiltzaileek ezin izango dute

inolaz ere eserita bidaiatzeko eskakizuna egin –eskubide hori izango baitute soilik bete gabeko eserlekuak badaude–, ibilbide luzeko zerbitzua ematen duten autobusetan izan ezik.

Autobusetan, mugikortasun murriztua duten pertsonak lehenatasunez erabil ditzaten,

- aulki gurpildunetarako bi espazio eta lau eserleku erreserbatuko dira gutxienez, 12 metro arteko luzera duten autobusak direnean,
- aulki gurpildunetarako bi espazio eta sei eserleku, 18 metroko luzera duten autobus artikulatuak direnean.

Mikrobusetan, mugikortasun murriztua duten pertsonak lehenatasunez erabil ditzaten,

- aulki gurpildunetarako espazio bat eta 2 eserleku erreserbatuko dira gutxienez.

Gainerako erabiltzaileek okupatu ahal izango dituzte mugikortasun murriztua duten pertsonentzat erreserbatutako eserlekuak, betiere pertsona horiek ibilgailuan ez badaude edo, ibilbidean, eserleku horiek eskatzen ez badituzte.

*Eserleketan mugikortasun murriztua duen pertsonaren bati plaza uzten ez dioten bidaiariak eserita badaude, gidariak eskatuko die eserleku erreserbatu horiek erabili behar dituzten bidaiariei uzteko.

2. **Ibilbide luzeko zerbitzuetan**, eserleku zenbakidunen arabera salmenta-zerbitzua ematen duten garraio-enpresa eragileek mugikortasun murriztua duten pertsonentzat erreserbatutako plazak erabiltzaileen eskura jarri ahal izango dituzte, bakar-bakarrik, gainerako plazak jadanik erosi direnean.

Aipatutako zerbitzuetan, bidaiariek errespetatu beharko dute esleitu zaien plaza, tiketean adierazita dagoena. Nolanahi ere, garraio-enpresa eragileko langileek plazaren esleipena aldatu ahal izango du, behar bezala justifikatutako arrazoiak daudenean.

3. Zutik bidaiatzerik onartzen ez den zerbitzuetan, **alderdi antropometrikoak direla kausa (gizenak/altuera oso handikoak)** erosotasun- eta segurtasun-baldintza orokorretan lekualdatzeko espazio gehigarria behar duten bidaiariek zerbitzua ematen duen enpresari egoera horren berri eman ahal izango diote, bidaia hasi baino 30 minutu lehenago gutxienez. Modu horretan, garraio-enpresa eragileak erreserbatu ahal izango ditu pertsona horiek bidaiatzeko beharrezkoak diren plazak.

11. artikulua. **Ibilgailuan espazio erreserbatuak eza. Aurreratutako salmenta**

Ibilbide luzeko zerbitzuetan, garraio-enpresa eragileak zerbitzua antolatu ahal izateko, aulki gurgildunean lekualdatu eta espazio erreserbatu baten erabilera bermatu nahi duten mugikortasun murriztuko bidaiariak enpresa eragileari horren berri eman beharko diote ibilgailua irteteko finkatutako dataren aurreko laneguneko 18:00ak baino lehen.

Aipatutako erreserba egin bada eta egitean emandako zenbakiaren bidez egiaztatu bada, eta hala ere garraio-enpresa eragileak ezin badu erreserbatutako plaza edo espazioa eskaini bidaia egiteko orduan, **horren ordeko garraibide bat emango du**, eta horren kostua zerbitzuaren titularra den administrazioak hartuko du bere gain.

Espazio erreserbatua behar duen mugikortasun murriztuko bidaiariak artikuluko honetako lehenengo paragrafoan araututa dagoen erreserba egin ez badu eta ibilgailuan bidaiari horrentzat espazio erabilgarririk ez badago, baldintza egokietan artatua izan daitekeen lehenengo zerbitzura bideratu ahal izango da.

12. artikulua. **Mugikortasun murriztua duten bidaiarien tarifa-araubidea**

Mugikortasun murriztua duten bidaiariak gainerako bidaiarien tarifa-araubide bera izango dute, bidaian ibilgailuko zer espazio okupatu behar duten alde batera utzita.

Nolanahi ere, **itsuak eta aulki gurgildunetan lekualdatzen diren pertsonak lagunduta egon ahal izango dira eurek aukeratutako per-tsona batek**, beraien segurtasun eta erosotasuna bermatzeko beharrezkoa den laguntza emateko gai dena; laguntzaile horrek **doan** bidaiatu ahal izango du, eta itsuen laguntzaile denean, ahal bada, haien ondoan eseriko da.

Aulki gurgilduna erabiltzen duen bidaiariak hirugarren baten laguntza behar izateari buruz desadostasunak gertatuz gero, gidariaren irizpidea nagusituko da “in situ”, eta, hala ere, bidaiaren zenbatekoa itzuliko da, inguruabar hori behar bezala egiaztatu eta gero.

II. TITULUA

GARRAIO-ZERBITZUA ERABILTZEAN BIDAIARIEK DITUZTEN ESKUBIDE ETA BETEBEHARRAK

I. KAPITULUA

Bidaiarien eskubideak

13. artikulua. **Bidaiarien eskubideak**

Bereziki, honakoak dira bidaiarien eskubideak:

1. Garraiatuak izatea, eta horretarako behar den eskakizun bakarra baliozkoa den eta, hala badagokio, behar bezala balidatuta dagoen garraio-titulua eramatea (txartela). Garraiatuak izateko eskubidea erabiltzeko baldintza aukeratutako zerbitzuan plazak egotea da.
2. Laguntza-txakurrek lagunduta joatea.
3. Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozeinetan informazioa erabili eta jasotzea.
4. Garraio-enpresa eragileetako langileengandik tratatu zuzena jasotzea. Langileek erantzun beharko diete erabiltzaileek zerbitzuarekin zerikusia duten gaietan egiten dituzten laguntza- eta informazio-eskaerei.
5. Ibilgailuan sartzea beren fardel edo ekipajea aldean dutela, betiere gainerrako erabiltzaileei edo ibilgailuari eragozpen edo arriskurik sortzen ez badiete, erregelamendu honetan ezarritakoaren arabera.
6. Haur-kotxe eta -aulkiak eramatea, prestazio horren truke errekar gurik ordaindu gabe, erregelamendu honetan ezarritakoaren arabera.
7. Bizikletak eramatea, prestazio horren truke errekar gurik ordaindu gabe. Bizikletak barruan edo maletategian soilik eramango dira, dituzten ezaugarriak kontuan hartuta hala ahalbidetzen duten ibilgailuetan, eta aurretiaz zehaztuko diren linea, geltoki eta ordutegietan, erregelamendu honetako 20. artikuluan ezarritakoaren arabera.
8. Ibilgailuetan sartzea etxeko animaliek lagunduta (txakurrak eta katuak), prestazio horren truke inolako errekar gurik ordaindu gabe, betiere gainerrako erabiltzaileei edo ibilgailuari eragozpen edo arriskurik sortzen ez badiete, erregelamendu honetako 21. artikuluan ezarritakoaren arabera.

9. Garraio-enpresa eragileen ibilgailu guztietan nahiz instalazio finkoetan, une bakoitzean indarrean dagoen erreklamazio-orrria/liburua eskatu eta eskuratzea, zerbitzua ematearekin zerikusia duen edozein erreklamazio jarri ahal izateko.
10. Bidaiaren zenbatekoaren itzulketa jasotzea, zerbitzua eten egiten bada.
11. Bidaiaren zenbatekoaren itzulketa jasotzea garraio-tiketa alde aurretik erosi denean, betiere erabiltzailea zerbitzua ematen duen enpresa eragilearen leihatilara bertaratzen bada zerbitzua irten baino 10 minutu lehenago gutxienez, eta dena erregelamendu honetako 22. eta 41. artikuluetan jasotakoaren arabera.
12. Gorabeheraren baten ondorioz ibilgailua baztertu behar bada, bidaiaria linea berean edo, ezinezkoa bada, antzeko ibilbidea duen beste linea batean jarraitzea. Bidaiariak ez dute ordezeko ibilbide hori ordaintzeko beharrik izango, eta irisgarritasun-baldintza egokiak eskainiko zaizkie.
13. Ibilgailuetan aurkitzen diren objektu galduak berreskuratzea, objektu horien jabetza edo edukitza legitimoa egiaztatu eta gero. Objektu horiek garraio-enpresa eragileen bulegoetan edo objektu galduen udal-bulegoetan entregatuko dira, garraio-enpresa eragileetako langileek aurkitutako egoera berean.
Objektu galduak aurkitu eta bi urtetan egongo dira haien jabetza egiaztatzen duten pertsonen eskura; aldi hori igaro eta gero, objektuak aurkitu zituen erabiltzaileari itzuliko zaizkio edo, ezinezkoa bada, objektuek arduratu zen garraio-enpresa eragileko langileari. Ibilgailu batean objektuen bat galdu duela uste duen edozein bidaiari harremanetan jarri ahal izango da zerbitzua ematen duen garraio-enpresa eragilearekin, objektua berreskuratzeko.

17. artikulua. Adintxikikoak garraiatzea

1. Adingabeek (**5 urtetik beherakoak**) doan bidaiatuko dute; hala ere, **doaneko** tiketa eduki beharko dute, plazak zenbatzeko eta trafikoari buruzko legeriak ezarritako derrigorrezko aseguruaren estaldura izateko xedez.

Adingabearen adinaren inguruan desadostasunak gertatuz gero, gidariaren irizpidea nagusituko da “in situ”, eta, hala ere, bidaiaren zenbatekoa itzuliko da, inguruabar hori behar bezala egiaztatu eta gero.

Adingabeak, une oro, beren segurtasunaren erantzule den pertsona batek lagunduta joan beharko dira.

Heldu bat gehienez ere 4 adingabek lagunduta (5 urtetik beherakoak) egon ahal izango da.

2. 5 eta 17 urte bitarteko bidaiariak ibilgailuan sartzen badira beren segurtasunaren erantzulea den pertsona heldu baten laguntzarik gabe eta **tarifa-sistema bateratuko txartel pertsonalizatua (MUGI/LURRALDEBUS G, G20 edo G50) eramaten badute**, gurasoek edo tutoreek baimendutako adingabetzat hartuko dira ondorio guztietarako, eta, hortaz, euren erantzukizunpean bidaiatuko dute.
3. Talde antolatuan 5 eta 10 urte bitarteko 5 adingabek baino gehiagok bidaiatzen badute (udalekuak, kanpamenduak, etab.), derrigorrezkoa izango da gutxienez bigarren laguntzaile heldu bat egotea adin horretako 10 lagun arte, eta beste laguntzaile bat gehiago lehenengoak gainditzen dituzten 15 laguneko, ezargarria den indarreko legerian xedatutakoari jarraituz.

18. artikulua. Fardelak eta ekipajea

1. Bidaiariak, lekualdatzen direnean, pakete edo objektu txikiak edo gainerako eskuko fardelak eramateko eskubidea izango dute, betiere gainerako bidaiariari eragozpenik edo arriskurik sortzen ez badiete eta ibilgailuan dauden plazak murrizten ez badituzte.

Oro har

Ez da onartuko bidaiariak 100 x 60 x 25 cm-ko neurria gainditzen duten fardel, ekipaje edo bidaia-maletarik eramatea.

Zutik doazen bidaiariak onartzen diren garraibideetan, fardel edo ekipaje onargarriak izango dira normalean erabili eta onartzen direnak, hala nola:

- erosketako orgak,
- tolestuta dauden bizikleta tolesgarriak
- haur-kotxe eta -aulki tolestuak edo
- antzekoak, aurreko paragrafoan adierazitako neurriez bestelakoak izan ditzaketenak, dituzten ezaugarrien arabera.

Nolanahi ere, bidaiariak behar bezala heldu beharko die sartzen dituen fardelei eta ekipajeari, ibilgailura igotzen den unetik hasi eta bertatik irten den arte.

Ibilgailuko sarrera eta irteeretan, ibiltzeko zonetan, erreserbatutako espazioetan edo geltokian eragozpenak sortzen dituzten objektu edo fardelak ezingo dira inolaz ere lurrean utzi.

Maletategia duten ibilgailuetan, nahitaezkoa izango da toki hori erabiltzea ibilgailuaren barruan fardelak uzteko erreserbatutako espazioarenak (barruko erretiluak) baino neurri handiagoak dituzten fardelak uzteko,

eta doakoa izango da garraio-titulua duen bidaiari bakoitzeko 15 kilo gainditzen ez dituzten ekipajeak garraiatzea.

Fardela edo ekipajea behar bezala paketatuta egongo da ibilgailuko maletategian gordetzeko, hau da, bidaiaria egitean ekipajearen edukia maletategian barreiatzea edo gainerako fardelak kaltetzea saihesteko moduan.

Eskuko fardelak daramatzen bidaiariari egokituko zaio ekipaje hori zaintzea, eta, ondorioz, bidaiari horren kontura izango dira ibilgailuaren barruan egon bitartean ekipajeak paira edo sor ditzakeen kalteak, betiere garraio-entresa eragilearen erantzukizuna frogatzen ez bada. Frogatuz gero, ezgarriak izango dira indarrean dagoen legeriak ekipajei dagokienez xedatzen dituen mugak.

2. Beste fardela batzuk

Zutik bidaiatzea dagoen ibilgailuetan, bidaiariak eskubidea izango dute kirola egin eta aisialdian erabiltzen diren objektu edo fardelak edo horien antzekoak direnak eta bigarren paragrafoan aurreikusitako neurriak gainditzen dituztenak eramateko (adibidez, surfeko oholak, eskiak, musika-tresnak edota antzekoak), betiere horretarako nahiko espazioa bada, aulki gurgildunak edo kotxe edo haur-aulkiak uzteko erreserbatutako espaziora iristea eragozten ez badute, eta igarotzeko eta sartu-irteteko lekuetan trazarik egiten ez badute, eta halaber,

- pertsona bakar batek garraiatzeko modukoak badira
- bi metroko garaiera gainditzen ez badute,
- eta dagokien zorroak babestuta badaude.

Espazio nahikoaren inguruko eztabaida sortzen bada, gidariaren irizpidea nagusituko da.

Fardela daraman bidaiariak bertikalean mantenduko du, gainerako bidaiariei eragozpenik sortu gabe edota bidaiarien zirkulazioan trazarik egin gabe, bai sartu eta irtetean, bai ibilgailuaren barruan.

Maletategia duten ibilgailuetan, objektu horiek bertan utziko dira, zorroan behar bezala sartuta.

Fardelak eramaten dituen pertsona izango da adierazitako objektuek pertsonen edo ondasunen sor diezazkieteketen kalteen erantzule, betiere egindako kaltean garraioenpresa eragileak erantzukizunik ez duela frogatzen bada.

19. artikulua. Haur-kotxe eta -aulkiak eramatea

1. Haur-kotxe eta -aulki **irekiak** onartuak izango dira ibilgailuetan, ibilgailuen ezaugarriek hala ahalbidetzen dutenean.

- Kotxea edo aulkia plataforman utziko da, eta gainerako bidaiariei igo-rotzea oztopatu gabe kokatuko da.
- Kotxe edo aulki irekiak lotu beharko dira eta balazta ipinita edukiko dute; haurra ibilgailua doan martxaren kontrako noranzkora begira egongo da.
- Kotxea edo aulkia daraman pertsonaren ardura izango da behar bezala kokatzea eta lotzea, haurraren eta gainerako bidaiariaren segurtasuna bermatzeko moduan. Nolanahi ere, kotxea edo aulkia daraman pertsona kotxearen edo aulkiaren ondoan egon beharko da, eta une oro helduko dio.
- Kotxeak eta aulkiak zenbatzeko xedez, haur-kotxe edo aulki bikoitzak edo handiagoak (bikientzat, edo hirukientzat) 2 balira bezala zenbatu ahal izango dira, ibilgailuan dagoen espazioaren arabera..

Sartu irten

Ahal dela, haur-kotxe eta -aulki irekiak ibilgailuan sartuko dira horretarako gaituta dagoen atetik, aulki gurpildunak igotzeko arrapalari eragin gabe, baina bai ibilgailua inklinatzeko sistemari.

Gehienez ere (aldiberean) onartzen diren kotxe edo aulkiak

- Gehienez ere bi kotxe edota aulki ireki eraman ahal izango dira 18 metro arteko.
- ibilgailuetan, eta bakar bat ibilgailu txiki edo mikrobusetan, betiere aulki gurpildunean lekualdatzan den pertsonarik ez badago ibilgailuan.

Lehentasuna

Ibilgailuan haur-kotxe edo -aulkia daramatela sartzan diren bidaiariek, edonola ere, errespetatu beharko dute aulki gurpildunetan lekualdatzan diren erabiltzaileek ibilgailuan sartzeko eta plataforman haientzat dagoen espazioa okupatzeko duten lehentasuna. Haur-kotxe eta -aulkiek lehentasuna izango dute, bakar-bakarrik, jadanik ibilgailuaren barruan badaude.

2. Haurrik garraiatzen ez duten haur-kotxe edo -aulkiak tolestuta eraman beharko dira.

Ez da onartuko kotxe do aulki irekirik sartzea, haurrik garraiatzen ez dutenean. Ahal dela, aurreko atetik sartuko dira kotxe edo aulki tolestua daramaten bidaiariak.

Maletategia duten ibilgailuetan, haur-kotxe edo -aulkiak nahitaez sartu beharko dirabertan.

Ez da errekar guririk ordainduko haur-kotxe edo -aulkia eramateagatik.

20. artikulua. **Bizikletak eramatea** (II. Eranskina)

1. Bizikletak onartuko dira, bakar-bakarrik, dituzten ezaugarriak kontuan hartuta hala ahalbidetzen duten ibilgailuetan, Administrazio bakoitzak bere eskuduntzapean dauden zerbitzuetarako aurrez zehazten dituen linea, geltoki eta ordutegietan.

Behar bezala adieraziko da zer geltoki eta lineatan baimenduta dagoen bizikletak daramatzaten pertsonak ibilgailuetan sartzea, eta baita horretarako dauden geldialdi-ordutegiak ere, egokia bada. (Pegatinak markesinetan).

Maletategia duten autobusetan, bizikletak bertan utziko dira, dagoen zorroak babestuta.

Sartu irten

Bizikletak erdiko atletik sartuko dira, eta plataforman kokatuko dira; bizikleta daraman pertsonak egoki helduko dio, eta beti geratuko da bizikletaren ondoan.

Gehienez ere onartzen diren bizikletak

- Pertsona bakoitzeko bizikleta bat bakarrik onartuko da.
- Ibilgailuan, gehienez ere bi bizikleta eramanez ahal izango dira aldi berean.

Lehentasuna

Nolanahi ere, aulki gurpildunean lekualdatzen diren pertsonak eta haurkotxe eta -aulkiek lehentasuna izango dute ibilgailuan sartzeko orduan, bizikleten aurretik, eta ibilgailuak aulki gurpildunean edo haurkotxe edo -aulkian doan pertsonaren bat garraiatzen duenean ezin izango da bizikletarik sartu. Aitzitik, ibilgailuak bizikleta bat bakarrik garraiatzen badu, aulki gurpildun edo haurkotxe edo -aulki bat sartu ahal izango da.

2. **Bizikleta tolestuak** ibilgailu guztien barruan onartuko dira, ekipajea balira bezala, erregelamendu honetako 18. artikuluan jasotakoari jarraituz.

Bizikleta mota hori guztiz tolestuta egon beharko da erabiltzailea ibilgailuan sartzen den unean.

3. Ez da errekgururik ordainduko bizikleta eramateagatik, ez kabinan, ez maletategian.
4. Bizikleta eramanez duen pertsona izango da adierazitako objektuak pertsonari edo ondasunei sor diezazkiekeen kalteen erantzule, betiere egindako kaltean garraioenpresa eragileak erantzukizunik ez duela frogatzen bada.

21. artikulua. **Etxeko animaliak eramatea (I. Eranskina)**

Baimendutako etxeko animaliak (txakurrak eta katuak) onartuko dira ibilgailuen barruan, bakar-bakarrik, autobusen ezaugarriek hala ahalbidetzen dutenean, eta erregelamendu honetako eranskinean zehazten diren linea, geltoki eta ordutegietan.

Etxeko animaliek lagunduta bidaiatzea baimenduta dagoen zerbitzuetan, nolana ere, baldintza hauek bete beharko dira:

1. Animaliek bidaiatu beharko dute beren ekintzen erantzulea den pertsona batek lagunduta.
2. Animaliak, **ahal dela**, kaiola edo homologatuta dagoen ontzi itxi batean eramane beharko dira, zaintzailearen ondoko eserlekurik okupatu gabe, eta animaliaaren usainak edo egiten duen zaratak eragozpenik sortu gabe, edo, oro har, gainerako bidaiarien erosotasuna murriztu gabe. Horren inguruko eztabaida sortzen bada, **gidariaren irizpidea nagusituko da**.
3. Maletategia duten ibilgailuetan, animaliak derrigorrez garraiatu beharko dira bertan, kaiola edo homologatuta dagoen eta gorotza gorde eta ateratzea ahalbidetzen duen gailua duen ontzi itxi baten barruan.
4. **Ontzietan garraiatzen ez diren zakurrek** ibilgailuaren plataforman bidaiatu ahal izango dute, betiere baldintza hauek betetzen badira:
  - animalien ezaugarriek egokitutako uhal batez lotuta egon behar dira
  - une oro zaintzailearekin ukipen fisikoa mantendu behar dute
  - muturrekoa jarrita eramane behar dute,
  - baimendutako albaitari batek emandako osasun-txartela eta erantzukizun zibileko aseguru bat eramane behar dute, eta
  - indarrean dagoen legerian aurreikusitako higie- eta osasun-egoeran zein segurtasun-baldintzetan egon behar dira
5. ****Gidariak animaliaaren osasun-txartela eskatu ahal izango du, gutxieneko higie- eta osasun-baldintzak betetzen ez dituela sumatzen duenean edo animaliarekin zerikusia duen edozein eztabaida gertatzen denean.***
6. Adierazitako osasun-txartela eta aseguru-poliza erakustea eskatuko da beti ere, pertsoneri edo ondasunei kalte eragiten dien arazoren bat gertatuz gero.
7. Animaliek ezin izango dute inolaz ere gaueko zerbitzuetan bidaiatu, eta autobusean bustita edo araldian daudenean sartu.
8. Pertsona bakoitzeko **animalia bat bakarrik** onartuko da.

9. Ibilgailuan, gehienez ere **bi animalia** eraman ahal izango dira **aldi berean**.
10. Animalia eramaten duena erantzulea izango da animaliak sor ditzakeen kalteen aurrean, betiere hirugarren baten edo garraio-enpresa eragilearen erantzukizuna egiaztatzen ez bada.
11. Bidaiariren batek animalia dela-eta eragozpenak jartzen dituen unean (adibidez, erreakzio alergikoak dituelako, edo usain edo zaratagatik), eta animalia horren zaintzailea baino lehen igo bada, animalia eta zaintzailea ibilgailuaren beste leku batera aldatzeko betebeharra izango dute.

*Artikulu honetan adierazitakotik salbuetsita daude itsu-txakurrak eta laguntzatxakurrak, baldin eta eginkizun horiek betetzeko zentro homologatuek egiaztatuta badaude; hala bada, une oro bidaiatu ahal izango dute laguntzen dioten pertsonaren ondoan.

23. artikulua. **Atzerakoak ematea (kanbioak)**

Tiketa ibilgailuaren barruan erosten bada, bidaiariak atzerakoak, diru xehean edodiru-paperean, jasotzeko eskubidea izango dute, 20 euro arte, erregelamendu honetako 45. artikuluan xedatutakoari utzi gabe.

Erabiltzaileak diru xeherik ez duelako bidaia ordaindu ezin badu eta ibilgailua martxan jarri bada, hurrengo geltokian jaitsi beharko da ibilgailutik.

II. KAPITULUA

Bidaiariak bete beharreko baldintza orokorrak

24. artikulua. **Bidaiarien betebeharrak**

Bidaiariak betebeharrak hauek izango dituzte beti:

- a. Baliozko garraio-titulua eramatea (biletea edo txartel balidatuak); bidaiariak garraio-titulua gorde beharko du ibilbide osoan, eta zerbitzua ematen duen enpresako langileen eskura zein zerbitzuaren titularra den administrazioari ikuskatzaileen eskura.
- b. Garraio-enpresa eragileetako langileen jarraibideak betetzea, zerbitzuari eta horren gorabeherei lotutako gaietan.

c. Instalazio eta ibilgailuetan agerian jarritako horma-irudi edo gomen-dioetan jasotakoa errespetatzea, eta ez egitea gainerako bidaiarientzat edo garraio-enpresako langileentzat eragozpena den edozein ekintza.

d. Mugikortasun murriztua duten pertsonentzat (MUP) erreserbatutako eserlekuak eta espazioak errespetatzea.

e. Ibilgailuetan sartzea horretarako dauden ateetatik, eta ibilgailuen barruan gainerako bidaiarien zirkulazioa erraztea. Halaber, tiketa erosi edo garraio-txartela balidatu eta gero, irteteko ateetatik hurbil kokatuko dira ahal dela, ibilgailuan sartu nahi duten pertsoneri sarbidea utzita.

f. Ibilgailura igotzea geltokian geldirik dagoenean, bakoitzari dagokion txanda errespetatuz, geltokira iritsi diren ordenaren arabera.

g. Ibilgailutik jaistea finkatutako geltokietan, era ordenatuan, eta beti linea-amaierako geltokian.

h. Ibilgailua gelditzeko eskaera behar adinako aurrerapenez egitea, bertatik irten edo bertan sartzeko.

i. Segurtasun-uhalak nahitaez erabiltzea, uhalez hornituta dauden ibilgailuetan, betiere, bideko segurtasunari buruzko araudiari jarraituz, bidaiariak salbuetsita ez badaude.

j. Eserleku osagarriak tolestea hala behar denean, adibidez, pertsonak igaro eta mugitzea zein horien erosotasuna galarazten dituzten jende-pilaketak daudenean.

k. Higiene- eta osasun-egoera gainerako bidaiariei edo gidariei kutsatu edo eragozpenik sortzeko arriskuan (adibidez, usainengatik) ez jartzeko modukoa izatea.

l. Zerbitzuak, ibilgailuak eta geltokiak gaizki erabiltzearen ondorioz edo ondasunak gaizki kokatzearen ondorioz, zerbitzuari atxikitako elementuetan edo gainerako bidaiariei sortutako kalteen aurrean erantzutea.

m. Bidaiarien artean, zerbitzuarekin zerikusia duten arrazoiengatik eztabaida sortuz gero (leihoak ireki eta ixtea, aire girotuko gailuen funtzionamendua, etxeko animaliak sartzea, etab.), gidarien irizpideak lehentasuna duela onartzea.

25. artikulua. **Debekuak erabiltzaileentzat**

a. Ibilgailura igotzea, gidariak ohartarazi duenean ibilgailua guztiz okupatuta dagoela.

b. Bidaiatzeko prestatuta ez dauden lekuetan bidaiatzea.

- c. Erregelamendu honetako 18. artikuluan adierazitakoez bestelako fardelak eramatea.
- d. Hainbat objektu eramatea, adibidez, beren izaera dela kausa, bidaiariari zuzenean edo zeharka, edo kanpoko alderdiekin batera, eragozpenak sor diezazkieketen objektuak, eta pertsonen osotasun fisikoa edo osasuna arriskuan jarri nahiz ibilgailuan edo garraio-zerbitzuan kalteak sor ditzaketanak.
Bereziki debekatuta dago materia leherkorrak, sukoiak, korrosiboak, erradioaktiboak, pozoitsuak, toxikoak, kutsagarriak edo antzekoak sartzea edota garraiatzea.
- e. Ibilgailuan arriskutsuak izan daitezkeen animaliekin sartzea.
- f. Ibilgailuan patinak ipinita sartzea.
- g. Ibilgailuen barrualde edo kanpoaldean edo geltokietan idatzi, margotu, zikindu edo hondatzea edozein modutan.
- h. Paskinak, liburuxkak eta edozein propaganda edo publizitate mota banatzea ibilgailuen barruan.
- i. Ibilgailuen barruan eskean aritzea.
- j. Irratiak, soinu erreproduzitzeko edo komunikatzeko gailuak, gailu elektronikoak edo antzekoak erabiltzea beste bidaiariek edo gidariak entzuteko modukoa den **eta gogaikarria izan daitezkeen bolumena dutenean**. Horren inguruko eztabaida sortzen bada, gidariaren irizpidea nagusituko da.
- k. **Nabarmen hordituta** edo estupefazianteen eraginpean sartzea, zerbitzuaren ohiko funtzionamendua galarazteko moduan.
- l. Ibilgailuen barruan erretzea eta droga toxikoak, estupefazianteak edo edari alkoholduak kontsumitzea.
- m. Ibilgailuaren barruan edozein elikagai edo edari jan eta edatea, lekuan ohikoak direnak izan ezik, **(haurren otartekoak, sandwichak eta orohar, zikintzen ez duten jakiak)** ibilgailuetako segurtasun- edo garbitasun-egoeraren aldaketa edo gainerako erabiltzaileentzat eragozpenak sor ditzaketenean.
- n. Ibilgailuko leihatiletatik objektuak jaurtitzea edo gorputz-atalak ateratzea.
- o. Gidariekin hitz egitea, zerbitzuarekin zerikusia duten beharreatatik ez bada; edo, justifikatutako kausarik gabe, ibilgailua martxan dagoela gidatzean arreta galarazi edo eragozpenak sortzen dituen edozein ekintza burutzea.
- p. Ibilgailutik jaitea edo bertara igotzea finkatutako geltokietatik kanpo edo ibilgailua mugitzen ari dela, justifikatutako kausarik gabe.

- q. Zutik bidaiatzea horretarako berariaz jarrita dauden segurtasun-gailuei behar bezala helduta edo lotuta egon gabe.
- r. Ibilgailuaren barruan, ibilgailua zirkulatzen ari dela barra edo heldulekuei behar bezala heldu gabe ibiltzea, balaztatu behar denean edo trafikoaren ondorioz edozein gorabehera gertatzen denean norberaren edo gainerako erabiltzaileen osotasun fisikoa arriskuan jarritz.
- s. Ibilgailuan dagoen edozein segurtasun- edo laguntza-mekanismo justifikatutako kausarik gabe erabiltzea.
- t. Ateak ireki eta ixteko mekanismoak manipulatzeko edo indarrez erabiltzea.

Goian jasotako xedapenak urratzen dituen edonori ibilgailuan sartzea debekatuko zaio, edo, bidezkoa bada, ibilgailutik irteteko aginduko zaio, tiketaren zenbatekoa itzultzeko eskubiderik gabe.

Erabiltzaileak bere bidezko ez den jokaera mantentzen badu eta gidariaren eskaerari jaramonik egiten ez badio, gidariak berehala emango die horren berri ikuskapen-zerbitzuei edo agintaritzza-agenteei, egokia den salaketa jar dezaten.

III. TITULUA

GARRAIO-ENPRESA ERAGILEEN BETEBEHARRAK

28. artikulua. Ibilgailuak geltokietan aparkatzea

1. **Hainbat lineak partekatzen dituzten geltokietan**, bi ibilgailu edo gehiago elkartzen direnean, ulertuko da geltokira iritsi den bigarren ibilgailua, lehenengoaz gain, bidaiariak sartu eta irtetea onartzeko arauzko lekuan dagoela.

Hirugarren edo laugarren dauden ibilgailuetako gidariak ez dituzte ateak irekiko, harik eta lehenengo lekura (geltoki-seinalearen parean) edo bigarrenera (atzetik datozen autobusetakoren batek bertan jarraitzen badu) iritsi arte. Ibilgailua bigarren lekuan gelditzen denean, gidariak egiaztatu beharko du geltokian ibilgailura igo gabe geratu den inor ez dagoela.

2. **Ibilbideko geltokietan** egiten den geldialdia bidaiariak sartu-irteteko beharrezkoa dena soilik izango da.

3. Geltoki terminaletan aparkatzen denean (gidariak atsedena hartzeko arazuko denboran eta ibilgailua iristen denetik ezarritako ordutegiaren araberaren irten den arteko tartean salbu), **sartzeko ateak irekita egongo dira, bidaiariak sartu ahal izateko.**

Adierazitako geltokietan, aparkaldia lau minututik gorakoa izango dela aurreikusten bada, gidariak ibilgailuaren motorra geldituko du, eta mar-txan jarriko du irten baino minutu bat lehenago. Geltokian motorra gelditzeko beharra betetzeko adierazitako lau minutuko denbora erreferentzia-esparrua da; motorra geldialdi luzeetan gelditzeko betebeharrak moduan ulertu behar da, bidaiari-lekua girotzeko beharrezkoa den aldia alde batera utzita.

4. Oro har, geldialdiak egingo dira ibilgailua espaloiarekiko paraleloan jarri-ta, eta gainerako ibilgailuen nahiz oinezkoen trafikoari ahalik eta eragozpe-nik txikiena eginez, bide publikoan ezarritako trafikoaren antolamenduak, garraio publikoaren sustapena dela-eta, autobusei lehentasuna ematen dienean salbu.

5. Segurtasun-arrazoia direla medio, debekatuta dago bidaiariak geltokitik kanpo sartu edo irtetea, ezinbesteko kasuetan izan ezik, baldin eta egokiak diren baldintzak badaude eta ibilgailuaren barruan zein hortik kanpo dauden erabiltzaileentzat arriskurik sortzen ez bada. Paragrafo honetan araututakoa ez zaio ezarriko ekitaldi berezietan baimendutako geltokien araubideari.

32. artikulua. **Higiene- eta erosotasun-baldintzak**

Gidariak komunikaziorako eta soinua erreproduzitzeko gailuak zein irratiak erabiltzen dituztenean, erabiltzaileak ez gogaitzeko moduko bolumenean jarriko dituzte.

35. artikulua. **Ibilgailuak gidatzea**

Gidariak ibilgailuak gidatzeko orduan, Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari eta Bide-segurtasunari buruzko Legea zehatz-mehatz bete beharko dute, eta baita legea garatzen duten araubideak ere.

Gidariak ibilgailua emeki gidatu eta gelditu beharko du, eta geldialdiak zein abiadak astinaldi edo mugimendu zakarrik gabe egingo ditu, bidaiarien eta oinezkoen zein zirkulazioaren segurtasunari bereziki adi.

36. artikulua. **Istripua gertatzea**

Istripua gertatzen bada, gidariak formalizatuko du partea, gertatutako egintzei buruz ahalik eta informaziorik zabalena emanez, eta bidaiariei adieraziko die zein den gorabehera izapidetzeko bide egokia.

Garraio-zerbitzua erabiltzean kaltetuta suertatzen diren erabiltzaileek gidariari eman beharko diote gertatutako egintzen berri, gidaria egintza horiez ohartu ez bada. Ez zerbitzuaren titularra den administrazioa, ez zerbitzua ematen duen enpresa eragilea ez dira erantzule izango erabiltzaileek gertatutakoaren parterik ematen ez badute gerta daitezkeen ondorio negatiboen aurrean, betiere ezinbesteko inguruabarrek gertatutakoaren berri adierazitako moduan ematea galarazten badute.

Halaber, erabiltzaileei gogoraraziko zaie garraio-tiketaren egiaztatzea gorde behar dutela.

38. artikulua. **Ibilgailuen edukiera**

Ibilgailuan sartzen den bidaiari-kopurua ez da zirkulazio-baimenean zehaztutakoa baino handiagoa izango.

Ibilgailuaren edukiera beteta dagoenean, ez da irekiko igotzeko atea, eta gidariak gorabehera horren berri emango du bere trafiko-zentroan.

39. artikulua. **Garraio-enpresa eragileetako langileen betebeharrak**

Garraio-enpresa eragileetako langileek betebeharrak hauek bete beharko dituzte:

1. Erregelamendu honetan eta derrigorrez bete beharrekoak diren gainerako arauetan xedatutakoa zehaztasun osoz betetzea.
2. Erabiltzaileekin une oro tratatu zuzena mantentzea, egiten ari diren zerbitzuari lotuta dauden laguntzeko eta informatzeko eskaerei erantzunez.
3. Enpresaren irudi korporatiboa mantentzea eta gutxienezko higieen baldintzak betetzea, bereziki bidaiariekin aurrez aurreko harreman zuzena duten langileek.

Garraio-enpresa eragilearen betekizuna izango da adierazitako betebeharrak nahiz araudi orokorraren ondorioz bidaiariei dagozkien guztiak bertako langileei betearaztea.

40. artikulua. **Tiketa emateko betebeharra**

Garraio-enpresa eragileak behartuta daude zerbitzua eskudirutan ordaintzen duten erabiltzaileei egokia den paperezko tiketa ematera, plazak zenbatzearren eta derrigorrezko aseguruaren estaldura izatearren.

41. artikulua. **Tiketaren zenbatekoa itzultzea**

Tiketaren zenbatekoa itzultzea egokia izango da egoera hauetan:

1. Zerbitzua hasi baino lehen eten egiten bada.
2. Tiketa alde aurretik erosi eta gero erabiltzailea leihatilan aurkezten bada, ibilgailua irten baino gutxienez hamar minutu lehenago. Ez da itzulketarik egingo ibilgailua jadanik irten denean.

Ibilbidea tarifa-sistema bateratuko txartelen bidez ordaintzen bada, MUGI/LURRALDEBUS txartelaren zenbatekoa itzuliko da Gipuzkoako Garraioaren Lurralde Agintaritzak horretarako ezarritako prozeduren arabera.

42. artikulua. **Erreklamazio-liburua edota -orriak**

Garraio-enpresa eragileek erreklamazio-liburuak edota -orriak jarriko dituzte erabiltzaileen eskura, bidaiariak kexak eta erreklamazioak egin eta zerbitzuaren titularraren den administrazioak horien berri izan dezan.

Liburuaren ale bat edo erreklamazio-orrien kopuru nahikoa egongo dira erabiltzaileen eskura leku hauetan:

1. Tiketak emateko baimendutako instalazio finkoetan.
2. Tiketak emateko baimendutako instalazio finkorik ez dagoen lekuetan geldialdiak egiten dituzten zerbitzuetako ibilgailu guztietan.

Erreklamazioak egingo dira zerbitzua ohi bezala emateari eraginik ez sortzeko moduan, eta zerbitzua, ahal dela, ez da geldituko. Nolanahi ere, gidariak arreta emango diete adierazten zaizkien erreklamazioei, zerbitzua ohi bezala ematea ez aldatu, ez kaltetzeko moduan eta gainerako bidaiariei eragozpenik ez sortzeko moduan; hori gertatzen bada, erreklamazioa garraio-enpresa eragilearen instalazio finkoetan aurkeztuko da, edo ezarritako baliabide elektronikoen bitartez.

Bidaiariak erreklamazioa egin eta garraio-enpresa eragileak erreklamazioa jaso eta gero, garraio-enpresak zerbitzuaren titularraren den administrazioari helaraziko dio aipatutako erreklamazioa hogeita hamar egun balioduneko epean, egokitzen jotzen dituen alegazioekin batera, eta erreklamazio-jartzailearen nahia onartzen duen ala ez adierazita.

Zerbitzuaren titularra den administrazioak egokiak diren neurriak hartuko ditu, garraio-eragile guztiek, pixkanaka, erreklamazioak interneten bidez egiteko aukera eskain dezaten.

IV. TITULUA

GARRAIO-TITULUA

I. KAPITULUA

Garraio-titulua

43. artikulua. **Garraio-titulua**

Garraio-titulua, behar bezala balidatua, hala badagokio, (MUGI/LURRALDEBUS txartelak) ibilbide jakin batean bidaiatzeko baimena ematen duen agiria da.

Baliozko garraio-tituluak dira:

- aldian behingo tiketa
- tarifa-sistema bateratuko txartelak (MUGI/LURRALDEBUS) behar bezala balidatuak
- doaneko tiket izenekoa
- aparteko errekargua ordaindu dela egiaztatzen duen ordainagiria
- eta une oro zerbitzuaren titularra den administrazioak edo, egokia denean, Gipuzkoako Garraioaren Lurralde Agintaritzak baimendu dituztenak.

44. artikulua. **Baliozko garraio-titulua eramateko betebeharra**

Hurrek, bost urtetik aurrera, baliozko garraio-titulua izan beharko dute bidaiatzeko, behar bezala balidatua, helduen baldintza beretan.

Bidaiari guztiek baliozko garraio-titulu bat eduki beharko dute ibilgailuan sartzen diren unetik. Tituluaren ezaugarrien arabera, ibilgailuko sarrerako kontrolpean jarri eta gorde egin beharko dute, hondatu gabe, ibilbide osoan eta helmugako geltokian ibilgailutik irten arte, titulua erakusteko eska dezaketen garraio-enpresa eragileetako enplegatuen edo agente ikuskatzai-leen eskura.

Tituluaren ezaugarriek ahalbidetzen badute bidaiari batek baino gehiagok erabiltzea, ibilgailutik irten den azken bidaiariak eduki beharko du beti titulua (**txartela anonimoak**). Adierazitako tituluak eramailearen tituluaren izaera dute eta, hortaz, edozein pertsonak erabili ahal izango ditu.

Doan bidaiatu ahal izango dute, bakar-bakarrik:

- **5 urtetik beheragokoak**
- **baimendutako pertsonak –izaera hori egiaztatzen duen agiria aldean dutela–,**
- **eta itsuen eta aulki gurpildunean bidaiatzen duten pertsonen laguntzaileak.**

Derrigorrezkoa izango da aurreko paragrafoan adierazitako pertsonak doaneko tiket izeneko eramatea, plazak zenbatzearen eta derrigorrezko aseguruaren estaldura izatearren.

46. artikulua. **Garraio-titulua egiaztatzea**

1. Tiketaren titulartasuna

Tiketa leihatilan edo interneten bidez saltzeko aukera ematen duten ibilbide luzeko zerbitzuetan, tarifa-sistema bateratuko txartelen bidez erositako tiketak izendunak izango dira, eta bertan adieraziko da erreferentziako txartelaren zenbakia. **Ibilgailuan sartzeko, bidaiariak erositako tiketa erakutsiko dio gidariari txartelarekin batera, bietako datuak bat datozela egiaztatzeko.**

Datu horiek bat ez badatoz, edo txartela egiaztatu gabe badago, tiketa era automatikoa ezeztatuko da.

47. artikulua. **Aparteko errekgua ordaintzeko betebeharra**

1. Sarreran kontrolatutako edo behar bezala balidatutako garraio-titulurik ez duten bidaiariak behartuta egongo dira tiketa erostera, 50 euroko aparteko errekgua ordainduta egindako ibilbidearen truke edo egin nahi dutenaren truke.

Kopuru hori lau lanegunen barruan ordaindu ahal izango da, edo berehala. Berehala ordainduz gero, aparteko errekguaren zenbatekoa 20 eurora murriztuko da.

2. Garraio-enpresa eragileetako gidari eta ikuskatzaileak ahaldunduta daude aurreko paragrafoan aurreikusitako aparteko errekgua kobratzeko; hala bada, erabiltzaileari emango zaio egindako ordainketari dagokion ordainagiria.

- 3. Bidaiariak aparteko errenergua ordaindu nahi ez badu, eta ibilgailua martxan badago, egiten den lehenengo geldialdian jaitsi beharko da ibilgailutik.**
4. Bidaiariak aparteko errenergua ordaindu ezin badu baliozko edo behar bezala balidatutako titulurik gabe zerbitzu publikoa erabiltzen ari zela egiaztatzeko unean bertan, eta bidaia jarraitu nahi badu, gidariak edo ikuskatzaileak salaketa-orria beteko du; bertan, bidaiariaren identitatea, eguna, ordua, linea eta gertatutakoa jasoko dira (titulurik gabe edo baliozko txartelik gabe bidaiatzen ari bada, eta azken kasu horretan txartelaren titularra identifikatuko da), artikulua honetako lehenengo paragrafoan aurreikusitako aparteko errenergua ordain dezan.
- Xede horrekin, bidaiariak behartuta daude beren burua identifikatzera, gidari edo ikuskatzaileari NAN edo agiri baliokidea eta, hala badagokio, oker balidatuta dagoen garraio-txartela erakutsiz.
- Bidaiariak ikuskatzeko eginkizunetan laguntzeko betebeharra borondatez betetzen ez badu, zerbitzua ematen duten enpresetako langileek poliziaren laguntza eskatu ahal izango dute.
5. Aparteko errenergua ordainketa egiten ez bada artikulua honetako lehenengo idatzi-zatiaren bigarren paragrafoan ezarritako epearen barruan, salaketa jarriko da, egokia den zehapen-prozedurari hasiera emateko.

II. KAPITULUA

Garraio-titulu pertsonalizatua

48. artikulua. **Garraio-titulu pertsonalizatuen baliotasuna eta erabilera**

Garraio-titulu, oro har, (txartel anonimoa salbu) erabilera pertsonal eta besterenezinekoak izango dira.

49. artikulua. **Garraio-titulu pertsonalizatuen erabilera okerra edo iruzurrezkoa**

Garraio-tituluak aurkeztu egin beharko dira, garraio-titulu pertsonalizatuen eramaileen identitatea egiaztatzeko agiriren batekin batera, behar bezala

identifikatuta dauden ikuskatzaileek edota garraio-enpresa eragileko langileek hala eskatzen dutenean.

Egoera irregularra gertatuko da garraio-titulu pertsonala eta besterenezina era okerrean erabiltzen denean.

Garraio-titulu oker erabilia egongo da behean jasotako egoeretan, gerora beste egoera batzuk gehitu badaitezke ere:

- a. Txartel pertsonalizatuaren gainean gezurrezko informazioa inprimatuta dagoenean.
- b. Txartel pertsonalizatua jasota dagoen pertsonaren identitatea ez duen beste pertsona batek erabiltzen duenean.
- c. Txartel pertsonalizatu faltsutua denean, edo txartelean jasotako edo inprimatutako informazioa aldatu denean.
- d. Jaisteko orduan ez balidatzea, beste zona bateko geldialdian jadanik egin delako, egindako ibilbidearen truke tarifa txikiagoa ordaintzeko helburuaz.
- e. Tarifa-sistema bateratuaren beherapen handiagoak lortzeko helburu bakarra duten ekintzak egiten direnean.
- f. Txartel pertsonalizatua erabili duen pertsonak uko egitea bere identitatea egiaztatzeko behar den agiria erakusteari, ikuskapen-zerbitzuek edo garraio-enpresa eragileko langileek hala eskatzen dutenean.

Txartel pertsonalizatuaren gainean gezurrezko informazioa inprimatuta dagoenean, txartela erosi duen pertsonak Gipuzkoako Garraioaren Lurralde Agintaritzari eskatu beharko dio akatsa konpontzeko.

Ikuskatzaileek eta garraio-enpresa eragileetako langileek txartelak kenduko dituzte oker edo iruzurrez erabiltzen direnean, Gipuzkoako Lurralde Historikoan Tarifa Sistema Bateratua kontratatzeko eta erabiltzeko indarrean dauden Baldintza Orokorren arabera.

50. artikulua. **Zigorrak garraio-titulu pertsonalizatuak oker erabiltzeagatik**

Erabilitako garraio-titulua tarifa-sistema bateratuko txartela denean (MUGI/LURRALDEBUS txartelak) Gipuzkoako Garraioaren Lurralde Agintaritza izango da txartelak oker edo iruzurrez erabiltzeagatik zigorrak ezartzen dituen, Gipuzkoako Lurralde Historikoan Tarifa Sistema Bateratua kontratatzeko eta erabiltzeko indarrean dauden Baldintza Orokorren arabera.